

Insîrsôpna:-

1. Puihling le puihlingloi hi itin mo ei inhriat thei hrang?
2. Avuana thupuia hin nang le ni Koiindang hi takpum le irtha lama hin _____ irsônlianna a pan mai mo or a irngam rak ma ni?

02nd September, 2014 (Sinnôkni /Tuesday)

Thupui : Puihling panna lama Petera kuanga Jisua irchutirna

(Joh. 21:18ff; Deut. 8:3; IISamue. 22:31; Inp. 18:30; 52:7; 62:1, 5; 118:8)

Chairman : _____
Thuhritu : _____

Jisuan, “Ni nainpang laiin nirsiama, ni kong ni khita, ni nuamna tiang tiang ni chai ngai, ni ulian (puihling) tika chu ni kut phar ni ta, mi dangin ni kong nang khit pe an ta, ni nuam loina tiang tiang nang hruai an ti.” a tia. (Joh. 21:18).

1. Mani thua innun / lêng:- Mihriama hin anmani thu le irchama lêng hi Pathian nuam dân ata irkêm a nia, irtha lam tiang irmanna om loi a ni. Kha ang thu chu a takpum a thi khomin mani hrang vaih a ni. Rammual standard dinghmun chu nitna irsâng ata; irchong ni ata; khasikin irtha lama masonna chu a iom viat loi a ni.

2. Irngatna nei / irpêkzoina nun:-Mihraim hin Pathian Pathian sintotheina, nuamna le thuneina arngat zitin chu a mimal nuamna kha maksan zit a ta, Pathian sin tho a ta, a thupêk kha a izôm ta hrang a ni. Khanchu, tuangdiarna le irtha lama malam panna bei zêl a ta, nun dan sa nei a ta, Rengpa kuang irpêkzoi zit tang a ti. Kha rengata chu a mihriam nina milui kha hong maksan a ta nun thar inhnina hong chel a ta, danglam takin a nun kha hong inlang tang a ti. Pathian irngat indet mi chu taksa le irtha kha puihling lam pan zêl tang a ti. Khasikin, Petera hi Pathian irngat zoi mi a nia, Rengpa thupêk a hong zôma, a nuam lamzuiin, kross-ah a hong thi tak a ni. Mihriam nuamna a maka chu, a Hruaitu sika irpêk a ni. Khan, Petera chu taksa lama natna tuang le inzak tuangin a oma, irtha lam chu puihling tak taituan hringna a chang tak a ni. Petera ang iamna lam puihling taka om hrangin Jisuan a ni nuam a ni.

Insîrsôpna:-

1. Nang le ni Koiindangin irzakhat percent (100%) -in mo Pathian nirngat zoi? 2. Ni tina ni nuna (office-ah, ni insûnga, bazara, le hmun dang danga) hin Pathian nuamna ni zui zoi mo? Krista zuitu ni nitna angin, Krista sika ni tina ni hringna hi ni pêk zoi ngai mo?

Thumahrui

Kumin 2014-ah CHT Synod Beirual thupui- **“Puihlingna tiang panin malam pan mai ei ti” (Growing towards Maturity)** (Heb. 6:1) hi 85th Annual Session-ah PCI Muolhoi Koiindanga hril hrangin zoro sa tak ki dong sikin ki lom tak tak a ni. Hi thua hin Rengpa’n a ni chnagpui le a ni hruai mai sikin lom thu ki hril sa a ni. Ei lei hmang ngai angin, Synod Thupui hriltu (*speaker*) takin hi Beirual Thupui Programme ziaktu (*writer*) a ichang ngai a ni. Kei hi Synod Beirual Thupui siam hrangin inrukna nei ma unga; khannisian, thuhritu hranga inkung tak (*appointed*) ki ni sikin hi thupui siam hrangin ki poma, ki hong irziak tâk a ni.

Khan, kumina ei thupui hi a san an lâra, mitin lei ihril ngai tak khom a ni. Sui dân chi dang dangin suin, ei irchu tak tak hrang khomin ki nuama, lungril hmang tak taka ei irchu hrang a ni.

Hi Beirual thupui hi Koiindang tinin le mimal tin khomin, Synod pumpuiin inlappui ngêt hrangin Rengpa’n sat vur seng ri se. Khan, Synod lei tho dân dungzuiin, Beirual thupui hi buk thuma sensai a ni.

- A) Puihlingna tiang panin malam pan mai ei ti (Sept. 01 - 10)
- B) Kristian Insûngkua (*Christian Family*) (Sept. 11 - 20)
- C) Kristian Thilpekna (*Christian Giving*) (Sept. 21 - 30).

Tarik Thupui

- A. (1 -10 Sept.) :Puihlingna tiang panin malam pan mai ei ti**
 1. Sinphutni : Puihlingna tiang panin malam pan mai ei ti.
 2. Sinnôkni : Puihling panna lama Petera kuanga Isua irchutirna
 3. Nilaini : Puihlingna nun le puihlingloina nuna Paula irchutirna
 4. Nilaichum : Economic-ah puihlingna
 5. Irtanni : Sakhuaa puihlingna
 6. Irtûngni : Politic-ah puihlingna
 7. Pathianni : Khotânga puihlingna
 8. Sinphutni : Education-ah puihlingna
 9. Sinnôkni : Sum inparna lama puihlingna
 10. Nilaini : Pathian thu taka puihlingna
- B. (11 - 20 Sept.) : Kristian Insûngkua (Christian Family)**
 11. Nilaichum : Kristian Insûngkua omzia le inding phutna.
 12. Irtanni : Kristian Insûngkua Maichâm.
 13. Irtûngni : Kristian Insûngkua Pa sintum

16. Sinnôkni : Kristian sêngkuua naipanghai sintum / chantum.
 17. Nilaini : Kristian sêngkuua irhlethlômna satak a nangna.
 18. Nilaichum : Puihling taka pasal le nupang irnei a poimozia.
 19. Irtanni : Dongma le Pasal sa zong le inthang a nang.
 20. Irtûngni : Rengpa Nikhua hrangin nang le ni insêngkuua irsiam

ro.

C. (21 - 30 Sept.) : Kristian Thilpêkna (Christian Giving)

21. Pathianni : Kristian Thilpêk hlutna le poimona
 22. Sinphutni : Irnênga irchon bûm no roh.
 23. Sinnôkni : Kristian irchutirna lam thilpêkna
 24. Nilaini : Ramthar (*Mission & Evangelism*)-ah thilpêkna
 25. Nilaichum : Meithâi inriang thilpêk ata irchutirna
 26. Irtanni : Pathian Ram ta hranga Fâifök
 (*Handful of Rice*) 27. Irtûngni : Sôma-inkhat (*One Tenth / Tith*)
 28. Pathiani : Mitintahraga
 thilpêk roinpui tak: Jisua Krista. 29. Sinphutni :
 Missionary lungril irput Koiindang. 30.
 Sinnôkni : Puihlingna lam pan maina.

Tholôm (Offering)

Kum danga ei lei ihmang dân angin, Pathianni rikipa tholôm (*offering*) om a ta, Literature Fund hrangin Tholôm om sa a ti. Kumin hi voi ringa tholôm (*offerings*) om a ti. Hi tholômhai hih Presbytery lût bakin, Synod Office-ah pêklût ni ri se.

- 07th Sept. 2014 (Pathianni)** : Synod Mission Fund.
14th Sept. 2014 (Pathianni) : Synod Pastors' Medical Relief Fund.
21st Sept. 2014 (Pathianni) : Mobile Theological School (MTS) Fund.
28th Sept. 2014 (Pathianni) : Synod Pastors' Medical Relief Fund.
28th Sept. 2014 (Pathianni) : Literature Fund. (*Hrangkhol chonga Bible*)

(NT) release nikhua (28th September, 1997) inhriatmaina a nia, Tholôm

- Rev. Lalneithang Hrangkhol,
 Haflong.

A. Puihlingna tiang panin malam pan mai ei ti.
 (Sept. 1-10)

01st. *September, 2014 (Sinphutni / Monday)*

Thupui :- Puihlingna tiang panin malam pan mai ei ti.

(*Heb. 6:1-2; Lk.8:14-15; II Kor.13:4-11; Sam.119:90-96*)

Chairman : _____

Thuhritu : _____

“Thumahruai: -Hebrai-hai hi zoro sôtak Kristian an lei nia, Juda sakhua irchutirna khan an lungril le ngaituana a la luangsip sakin, a zoro le hmun ngaituan chu irchutirtu ni hrangin an chuk taka; khannisian Pathian thubul A.Aw B- hai hih irchutir an nang nôk taka, bu'n hrum ni loiin irhnutui lan nang keng an ini nôk tak a ni. Hruaitu Mosia nêka Jisua Krista, Ochai Arona nêka kumtuang Ochai Jisua Krista a poimozia a irchutirhai a ni. Kristian dik innun lama hin puihling le puihlingloina omzia ei inhriat theina hrangin ngaitua ei ti.

1. Puihlingna: - Puihling omzia chu itinrenga changkangna, masônna, irsônna le malam pan mai a ni. Lungril inthûk, lungril ngaituana inthûk, lungril det, mophurna lama iamom le itinnrênga tuangdiar a nih. Mi puihlingin chu a tuang theia, khonzana a neia, hnarsana nei ngai maka, larirpâk ngai maka, mani ta hrang ngot zong ngai mah, a ningmur ngai maka, soal insâp ngai maka, thutâka a lôm ngaia, a tuang zâm zâma, a iamnahai, a tuangnahai kha hlôsam ngai mah. Hi a chungu thu omzia khela hin, Kristian ngai dan lama chu Rengpa hril lam tak le a sintho lam taka hril le sintho hi puihlingna nun a ni. Kha mi kha saninhringna lungpui chungu in sin a nia, hlêmna khan a inhne thei loi hrang a nih. Krista irpêklûtuhai le Amaa irpêkzoi mi chu puihlingna nun an nei ngêt ngai a nih. Khasikin, puihling Kristian chu rammual mihai leh an danglam ngêt hrang a ni. Irtha lam tiang puihlingna chu malam a pan mai hrang a ni.

2. Puihlingloi zia: - A omzia chu taksa, lungril le irtha lam tianga la puihlingloi hi a ni. Lungril detloi, lungril la'n thîkloi, ngaituanna bong, lungril mumal loi, sîn mantiang la thir thei loihai hih la puihling loi an nih. Puihlingloi mihai chu anmani hrangin sin an tho ngai a ni. A sakhua nun chu an phingpui vaih hrang a ni (Rom. 16:18; Fil. 3:19; I Kor. 6:13); khasikin, hi zoro poimo hi an imâk viat hrang ni mah. Puihlingloina nun hin Pathian choiindom thei ni maka, kha nêkin Koiindang ta hranga buaina intungtu, le Krista taksa nina irsentirtu an ni. Kha ang mihriam kha lungril lama, sinthona lama le irtha lama siatna a ni. Kristian nina lama chu ulian ok tak angin inlang a nia; khannisian, Kristian sakhua lama chu puihling loi a ni. Ram le nama, nam buaina le pôl hong suak intamna hin, Krista taksa (Koiindang)-ah hong insiat, asan chu Kristiana hin mi puihling a ini loi a ni. Khasikin, Rengpa roinpuiina hrang le taituan hringna ei nei theina hrangin ei takpum le ei irtha hi puihling lam ei ipan mai hrang a ni.

6th September, 2014 (Irtûngni / Saturday)

Thupui : Politic-ah Puihlingna (Political Maturity)

(Lk. 23:4; 22:25 Joh. 18:39; Mk.15:15; Mt.27:24; 19:21-22)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

“Politic’ ti chongbai hi Greek chong “*politicos*,” ata lâk a nia, a omzia chu “khopui enkoltu / hruaitu’ tina a ni. Khotual (*local*), district-ah, state-ah, ram bung dang danga, rammual pumpui huapa enkolna lama hin politics hi a kam nang tak le a poimo tak a ni. Sorkâr satna le irhruaina sa hai hi political tho dân mi an om no’n chu ram le khopui hai hih masôn le puihlingna zel om thei ngai mah. Mihriam hai hih political-ah lûthai hi chi hniin sensai thei a ni: -

1. Irneng chung a irhming inthang, inlâr, irchamneina, le irchongna vaih irzûltu: - Atunlai hin Political leaders sintam tak chu hi group inkhata hin an oma. Pontia Pilata (AD.26-36) sungaJudai rama borsap (*Governor*) chu hi group inkhatna hin a oma, dikna le thutak chu a hnôlna, mi dihtak Jisua Krista chu Cross-ah a hembe tak a ni. Thutakledikna a pom khakin chu Jisua hi that no ni, a san chu Leader dik ni maka, hnuai ram a reng dingmun khah a lungthung ual sika ni. Jisua Krista kha inzôk thei chu a ni; khanisian, mipuihai lunginchuk a tum le a sintho dingmun khom lung a thung sikin Jisua Krista khah Cross-ah hembe hrangin a phal tak a ni. Politic-ah kha anga hruaitu nitna cheltuhai kha mi puihlingloi, irthiangloi, indikno taka roirêl an ni. Anni ata irhruaina sa le changkângna zel om thei no ni.

2. Ram le mipui lungthunga sinthotuhai:- Ram le mipui lungthungna neia sinthotuhai chu itinrenga ram le khotanga masônna le changkângna an nuam ngai. Kha mihai khah chu political hruaitu puihling le sinthotu, dikna, lungthungna le Pathian chituhai an ni. Anni hrangin chu an ram le mipui kha a maton tiang an sia, anni ta hrang kha inhnung tiang an sia ngai. Kristianhai, politic lama irrolhai hi sentam tak chu hi a chung a No. 1-ah irhminglârna le irchongna vaih an zong ngai, hi No. 2-na ram le mipui lungthungtu ni hranga sintho hi puihlingna a nia, Pathian nuam dân tak a ni. Khasikin, political hruaitu puihlinghai, Pathian chitu le Pathian lungthungna neitu le irpêkzoi mi hi Koiindang hin râ a insuak hrang a ni.

Insîrsôpna:-

1. Kristian suakinthar mihai hin politic lama lûthai hih itin mo ni ngai dân?

2. Nin ram area sunga politic leader-hai hi itin mo Koiindangin puihling lama ei ihruaitu thei hrang?

3rd September, 2014 (Nilâini / Wednesday)

Thupui : Puihlingna nun le Puihlingloina nuna Puala irchutirna.

(I Kor. 13:11ff; Thuv.26:26; 10:8, 11:9 13:3; Hosea 7:4; Inp.64:5; II Kor. 11:17).

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

1. Puihlingloina: -Paula’n mi puihlingloi a hril dân: ‘Naipang chonga chong, naipang lungril, naipang ngaitua anga tho ngaitua’ a ni. Mi la nai-inpang, la puihlingloi chu - 1) an chong lam, 2) an lungril irput lam, 3) an thil ngaituana lam ata le an mi zia anlang. 4) an sintho lam an lang.

2. Puihlingna: - Puihling mizia chu Paula’n, “Ki hong puihlingin chu naipang tho lam murdi kha ki mak ta”. a ti. Mi puihling mihai chu an ngaituana le an chonglam, an sinthona lama le an lungril tumna le vôk dana a danglamna hriat thei a ni. Mipui lunggil innattir lamin ite hril ngai ma hai. Sen tam tak chu Kristian dik irtia mi dang chung a chong an tak hril le sintho an om ngai. Khasikin, Pathian lungthungna le Pathian irngatzoi mi hai chu sênglam lungril dikna ata a inlang ngai a ni.

Insîrsôpna:-

1. Mi dang makunga ni chong le ni ngaituana kha ni *check* ngai mo?
2. Ni tina ni ngaituana, ni chong le ni sintho hi Irtha Irthiangin a lei irngai mai le a lei sui mai ngai ti hi ni iam mo?
3. Sun le zân a hong hekin, ni ngaituana, ni chongna, le ni sintho a mi dang lungril natna an tungtir ngai ti ni sui suak ngai mo?

4th September, 2014 (Nilâichum / Thursday)

Thupui :- Economic-ah Puihlingna (Economic Maturity)

(Mat.14:20; 15:37; Mk.6:43; Lk. 9:17; Joh. 6:13; Mk.8:8).

Chairman : _____

Thuhritu : _____

Economic:- 'Economic' ti chongbai hi Grik chong "oikonomia" a nia, a omzia chu 'insûngkua ircharêl dân' 'insûngkua enkolna' (*household management*, 'careful management of resources') tina a ni. Insûngkua enkol, fak le nêk, sil le kaia irphû tôka irenkolna a nia, inchêk loi hrang tina a ni. Thil ei ihmu le ei idonghai hih ei pai inchêk loina hrangin satakin ei irenkol hrang a ni. Hi hih Gospel-ah Jisua irchutirna a ni. Reng Jisuan rammuala a omlai khan mipuihai kha bai tiam ringa le nga pum hni leh mipui 5000 a vai haia, an khop hnunga khom, Jisuan a la zôkhai kha irkhôm hrangin a hnungzuihai kha a hrihai tak a ni. An irkhôma khamphulu 12 an la hrût insipa ni (Mk. 7:30-44). Kha ang tak khan, ei kuta om thilhai lua economic takin ei hmang no'n teh mophurna danga-Koiindang enkolna lama, mipui kaihruaina le fund enkolnahai hih iamom takin ei enkol thei loi hrang a ni.

Ei ram, thingtang area (*hill area*)-ah hin Pathianin ram le nei nun sa tôk tak a ni peka, ei enkol sa'n chu a sûnga neinunhai hi enhoiin, sa takin zôk a ti. Khannisian, irdin loi takin enkol a ni'n chu hong siat mai a ti. Pathian thilpêkhai hi enkol sa a ni ta no sikin mi irchong le mi inriang kongkar khom hi a irhla ok tak a ni. Economic-ah puihlingna omzia chu thil ei idonghai hi irdin tak le uluk taka enkol hrang le lungthung taka enkol hrang ni. Hi hih Pathian thilsiam enkolna a ni. Pathian thilsiam le a thilpekhai hi ei enkol sa no'n chu Pathian Rama manager sa irti thei no ih. Jisua hnungzuitu dik le Vanrama iamom ni thei viat no manih.

Insîrsôpna:

1. Rama thilhai (*forest resources*)-hai hih sum ipâr hrangin hmangin hek a ni; kha khela, hmang hmun boiin hmangin siat a ni ngaia, hiang hin ei fê maiin teh kum sôm zoia chu itin mo a hong iom ta hrang?

2. Pathian thilpek, irneng neinunhai hih hlutna le a poimona hai hih itin mo nin sût ngai?

3. *Economic* poimo lam dân hi nang le nin Koiindanga hmang hrangin _____ hriisôp roi?

5th September, 2014 (Irtanni / Friday)

Thupui :-Sakhuaa Puihlingna (Religious Maturity)

(Tir. 26:5; Jak. 2:26; Mat. 5:20; 15:12; Mk.3:6; 8:11; 6:7; 7:30)

Chairman : _____

Thuhritu : _____

Pharisaihai le Sadukaihai hih mipui mit hmua hin chungpholong tianga ringot enin chu sakhua mi tak tak angin inlang an tum ngai a ni. Pên tiang mithmu ringota inlang an nia,; khannisian, an sûng lungril chu pên tiang inlang leh khan a san a danglam ok a ni. Khasik taka khan, Jisuan Pharisaihai le Sadukaihai kha isêlhai ngai a ni. Pharisaihai le Sadukaihai sakhua kalchôi chu 'mania dikna irti' (*self claimed righteousness*) hi a ni. Khasikin, Jisua Krista kha thatpai hrangin zoro inchum an izong mai ngai a ni. Kha khah mani hrang ringota sakhua a nia, puihlingloi sakhua a ni. Sakhua chi hni a om:

Hi rammual sintho irkipna; le hi rammual thiltum khêla irkiptirna a ni.

1. Hi rammual sinthonahai irkiptir tuma sakhua tho dân:-

Hi taka sakhua hmangtuha chu Pharisai-hai, Sadukai-hai, Pandit-hai, le mania irthiang irti: -*saints- sadhu & babas*) an ni. Kha sakhua hai kha chu mihriam nitna ringota thurin, dân le sinthona hai a ni ngai. Hi rammual sakhua kalchoi hai hih a san an ngara, anni sakhua doituha chu an doi zoi zel ngai a ni. Kha sakhua dân chu mani nuamlam hrang ringot le siatna thil a nia, a san chu anni ata irsenna suak thei, buaina suak thei a ni.

2. Hi rammual thiltumhai khêla irkiptirna sakhua tho dân:-

Hi sakhua tho dân chu mani ta hrang inlapna le choiirsangna lam ni maka, itinrenga Pathian thiltum irpuihlingtir le irkiptirna hranga sinthona a ni. Hi sakhuaa kalchoitu mi chu sakhuaa takin a tuangtheia, mi tinreng lungthungna a nei ngai a ni. Irsena lungril le buaina lungril reng reng kha amia khan om no ni. Kha mihai khah chu sakhua taka Kristian puihlinghai an nia, sakhua lama puihling tianga kalchoi mai an ni.

Insîrsôpna:-

1. Kristian Sakhua lama ni kalchoina kha sa takin irenfia roh (*re-examine*).

2. Hi rammual sinthona thiltuma hin nang a ikai inlût mani?

3. Hi rammual porrinchena thila hin sakhua taka hin ni Koiindang hih _____

10th September, 2014 (Nilâini / Wednesday)

Thupui : Pathian Thu taka puihlingna (Theological Maturity)
(Heb. 6:1-3; II Tim.3:10, 14-17).

Chairman : _____

Thuhrlitu : _____

1. Theology:- “Theology” ti chongbâi hi Greek chonga - “*Theos + Logos*” a nia; a omzia chu “Pathian hriatna” or Pathian Thurchi irchuna a ni. Pathian Thu taka chu mi puihling chu Pathian inhriat a nia; ama a khan Pathian ompuina khah a idong a ni. Thu danga chu ama chu chu Krista khan a iom mai a nia; Krista khom ama a khan a iom mai a ni (Rom. 8:10). Mi tukhom Pathian inhriat le Kristaa om maitu chu malam a ipan zêl a nia; hnung lam tiang inlet ngai mah. Khasikin, Hebrai ziaktu’n “*Maton tiang fe ta ei ti ! Pathianin sa a tin chu kha kha ei itho nget hrang a ni* (Heb. 6:3) a ti. Kha khêla Paula’n II Tim. 3:10-ah a i’rziak sa, “*Nangman chu irchutirnahai, ki om dânhai, ki thiltum hi a iamnahai, ki tuangdiarnahai, nin hriat*” tiin a hril. Pathian inhriat infeltu chu malam tiang a fe thei mai, ngai hnung lam tiang thir nôk ngai mah. Khannisian, Kristian tam takin Lota dongma anga hnung tiang en nôka, lungmichi chang ang an ni.

2. Pathian inhriatna tak le Pathian inhriatna veat vuat (inhriat sa bak loi):- Pathian inhriatna tak hi a masa tak a nia; mani mimal ngei le lungril mit ngei hmu le inhriat Chiangna hi a ni. Pathian inhriat veivuai ringot chu second hriatna a nia; a tak le tak loi hriat Chiang loi a ni. Mi tukhom Pathian inhriat tia; hnungtiang kîr nôk ngai mi chu Pathian inhriat viai-vuai vaih a nia; mani mimal tak ngeiin Pathian a la inhriat fel loi a ni. Mani mimala Pathian inhriat infeltu chu intakna le natna tinrengai hi Paula raifan angin raifan le lôm takin a tuang thei ngai a ni. Asan chu kha mi a khan Krista le an irman kha 100% a oma, taituan hringna khan a ihngak mai a ni.

Un -**sîrsôpna:-**

Hi a hnuaiâ point-hai nin sirsôpa hin nangte, ni Pathian iama hin lungril
indikna nei roh.

1. Hnung lam tianga kîr nôk le, le lam tianga irhei
tam tak a om-kha thilhai chu insungkua buaina
hranga ni nortu chi tam tak a om-kha thilhai chu insungkua buaina
sika, chi le nam kopna sika irzukna sika, irchongna lungthungna
le irhming inthang nuamna sika, ningmurna sika, a ni. Thaboina sika
le beiindongna sika hin a ni.

2. Ni mimala Pathian ni inhriat a det tak tak mo ? A det nôn teh ni
taituan hringna khan itin tak mo ni indettir thei ta hrang?

7th September, 2014 (Pathianni / Sunday)

Thupui : Khotânga Puihlingna (Social Maturity)
(Gen. 18:20-21; 19:23ff; Dan. 4:25; 5:21; Tir. 13:50)

Chairman : _____

Thuhrlitu : _____

Tholôm (Offering): - Synod Mission Fund.“*Mi dik chu a pêka, irphal takin a pêk ngai*” (Thuv. 21:26)

Sualna chi tinreng le thil tho inçhâina chi tinrenga hin Pathian lungthungna le Pathian chitna zel a om no’n chu khotâng puihling ngai mah.

1. Pathian kopna boia khotâng nun: - Sodom le Gomora mihai nun siatzia hi Gen. 18 le 91-ah khan hmu thei a ni. Khotâng khom, ram le nama khom Pathian chitna boi, mi inzana zel a om ta no sikin Sodom le Gomora khopui chu Pathianin mei leh a hâl irvôm tak a ni. Khasikin, atunlaia ei khotâng, ei ram le ei ram enkolna hin teh Pathian chitna, inzana, khotâng le hruaitu inzana hai hi ei nei mo? Enirfia seng ei ti! Tunlaia ei khotâng nun hai hi Sodom le Gomora mihai nêkin a isiat tak angin an lang! Kristianhai omna hmuna khotâng mihai ei irtia; khamisian, mi lungthungna le inzâna zel om ta maka, a taka rama Pathian lungthungna kha inlang ta mah. Pathian kopna boi khotâng nun chu itinrenga puihling thei ngai mah.

2. Pathian chitna nei le Pathian lungthungna neia khotâng nun: -

Hi khotâng sinthona thiltum tak chu itinrenga Pathian nuam dân tak a ni. Pathian chitna le lungthungna khan sual sinthona hai, porinche sinthonahai sual irzûknahai le sual thiltumna hai an hnê pai zit ngai a ni. Pathian chitna le lungthungna nei khotâng kha chu mihriam murdi laia irngeina, dikna le lungthungna vaih indingtir hrang a tum ngai a ni. Kha khotâng kha chu Krista zuitu dik ti thei le khotâng nun taka puihling omkhômna ti thei a ni. Khasikin, Pathian chitna nei le Pathian lungthungna irtema khotâng puihling inding tum ei ti.

Sodom sualnahai le Gomora sualnahai rengata irdîn ro!

Insîrsôpna:-

1. Nin Koiindang le khotang mipuiin Sodom le Gomora sualna lampui
ata an irkêm mo?

2. Nin kôlvêla khotâng nun siat mai hai hi nin Koiindangin i malâkna
nein mo ni enkol hrang?

8th September, 2014 (Sinphutni / Monday)Thupui : Irchutirna lama Puihlingna (*Educational Maturity*)

(Thuv. 8:1ff; Jak. 1:5ff;)

Chairman : _____

Thuhritlu : _____

Irchutirna (Education):- English chonga 'Education' ti chongbai hi Latin chong "educare" or "educere," ata lâk a nia, a omzia chu 'irhong,' 'har suak,' le 'irchutir,' tina a ni. Khasikin, **education** thiltum tak chu taksa lam le irtha lam tianga mihriam 'inchangkangtir,' 'inpuihlingtir,' 'irchutir' a nia, izing rengata vârna lama kaihruai a nia; kharengata mihriamhaiin satna le siatna, dikna le dikloina, thutak le takloihai hi dik takin an hong inhriat fel thei ngai a ni.

Khanisian, tunlai zoroa hin mitam takin nitna sat dân (*qualitative education*), vârna le inhriatna hai nêkin irchûna *course* zoina, hlohlingna, *degree* nei intamna ringot an irzûl ngai a ni. Kha degree-hai nei intamna le irchutirna *course* zoina le hlohlingna ringot dong hrangin chu tho dân chi tam tak a om, khanisianlan, nîtna nei insa dân, vârna le inhriatnahai dong theina hrang chu hruaituhai (*master-hai, teacher-hai*) hnuai irchutirna neiin tho dân sei tak -irpêkzoina, irngai intamna, irchûna le Training ngaituana inthûk tak neina zara dong thei a ni.

Tunlai hin vârna le inhriatna irsam le nei intômna sikin vanglai tamtak theina nei irtihai hin sual khurmongboia an tâk ngai a ni. Puihlingloihai ngaituana lampui le sinthona chu degree tamtak neiin le irchûna *course* tamtak zoi khom hai sian satna lam om mah. Degree an nei intam dôk khah mani irpakna a ni ngaia, ichi om tak an hong ni tak ngai a ni.

Irchutirna sa tak le vârna le inhriatna khan mihriam puihling a siam hrangtirtu ngai a ni. Kha sunga khan vârna le inhriatna neia irchutirtu sa tak chu Reng Jisua Krista vaih a ni (Mat. 7:29). Nitna sa tak, degree-hai, vârna le hriatnahai dong zit hrang hin chu idôr mo a ihlu hrang le omzia a inei hrang tak a ni.

Insîrsôpna:-

1. Degree nei intam / irchutirna nei zon intam / nitna sa nei / vârna le inhriatna nei intam hai hi a kho tak irchutirna hi moh a poimo ual taka ni iti?
2. Atunlaia theina neivanglai tamtak laia hin itho mo khotâng insiattu mi an hong ipung ual tak a hih?

9th September, 2013 (Sinnôkni / Tuesday)Thupui :-Sum inpârna lama Puihlingna (*Maturity in running Business*)

(Mt. 21:12; Mk.11:15; Lk. 19:45ff; Joh. 2:13 -17; Lev. 25:14; 37; Lev.27:28; II Rng.4:7 ; I Kor. 21:22; Neh. 5:8; 10:13; 13:16; Thup. 23:23; Ezek. 28:16, 18).

Chairman : _____

Thuhritlu : _____

Irthiang taka sum inpârna hmangrua tak chu- irthiangna, dikna, iamomna, nunhoi/nunnêmna le Pathian chitna, lungthungna le ngaisakna hai hi a poimo tak a ni.

1. Mani mimal or vantâng sum inpârna (Private or Public Business):

- Tunlai sum inpârtuhai hin sum inpârna an tho ngaia, thil lei irchôktuhai (*customers*) ngaisak viat ngai ma hai, sum an inlâppui intamna hrangin, porinche tak le nunrông takin an neinunhai khah an zuar ngai a ni. Reportah ei inhriathai chu *motor diesel* hih sihriak (*oil*) dang leh irzêlin an zuar, bufaia hin lungtehret an pola, thil satna neilo (*low quality*)-hai kha man tam takin an zuara, thil saloihai kha thil sa leh irzêlin man hlu ualin an zuar ngai a ni. Sum inpâr thotu, Kristian nupang le pasal khomin irthiang loi takin sum inpar an tho sa ngai a ni. Sum inpâr hi inlappuina hranga ni khomsian Irtha taka puihlingna sum inpâr pasal le nupangin rual siam theina hranga ngaidan a inei hranga a nia; irthiangna lungthungna, ngaisakna le nunirnêmna nei takin, irchôktuhai tam tak neiin kha khan a thil neihai kha zuar intam theiin inlapna irphu tokin nei ri se. Kha sûnga khan mi tamtakin Koiindang inkhôm lai le Kristian Holidays laia chu mani inlapna hrangin sum inpar (*business*) tho no ri se. Kristianhaiin an dukan lian ri se, chin ri se; Pathian ni le Koiindang inkhom laia dukan inhongtu chu a lungrila khan Pathian chi loi le Pathian lungthungna kha a i om loi a ni.

2. Sakhua hmuna sum inpârna:- Bible-ah inlang tak angin Kristian sakhua hmuna a Bikin biakina sum inpâr tho chu Pathian mit hmuna pom thei loi a ni. Khannisianlan, Koiindangin soma inkhat le thilpêk dang dang nekin ei choi ngai chu sôma inkhat (*tithes*) a nia; Rengpa sintho hranga Synod Office biala ei pêk ngai a ni. Kha kha chu sum inpâr ni maka Pathian Ram lianna hranga a ni. Khannisian Irtha Irthiang irdaipuia Pathian Ram sum huangna chu irhmangna a ni. (Anania le Saphari Tir. 5:1-10) Tualsûng Koiindang Biak in sinna le bial sinthona hranga; a nangin chu sum inpung hrang chu a nanga khannisian, soma inkhat ata idôr tok mani chu lei khaipai hrang ni mah, Khahai kha Puihling irthiangna le dikna inlangtirna a ni.

Insîrsôpna:-

1. Ni Koiindang hin soma inkhat le tholôm (*Offering*) hai hi thil danga hmang hrangin lâk khir ngai mo ?
2. Kha kha Rengpa chantum leh khan sum inpâr a ni thei loi ma nih. Kha irdonna (*question*) kha itin mo ni sam hrang ?

14th September, 2014 (Pathianni / Sunday)

Thupui :- Kristian Insûngkua Nu Sintum / chantum
(Deut. 4:9; 6:6-7; Thuv. 31:10; Kol. 3:18-19)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Tholôm (Offering): -Pastors' Medical Relief Fund.

Pa sin angin, nu khom hin insûngkua le khotânga hin mophurna lian tak a nei. **1. Nupang chu a pasal lungthung le a irpêklût hrang a ni:** -

Hi thu omzia chu a pasal inanghai kha ama nêkin a enkol hrang a nia, nu a nitna angin a naihai lungthung a ta, an innanghai pêkin, enkolin, donsui mai a ta, Pathian Vârna le iamna lama a kaihruai hai hrang a ni.

2. In / insûngkua hi school masa tak le nu hi teacher masa tak a ni: - School masa tak chu mani insûng a nia, naipang hranga teacher masa tak chu nu a ni, tiin lei hrii a ni. Thil tam taka hin pa chu a insûngkua innanghai ngaitua, suminpâr mani, sintho (*duty*) hrangin, a in suaksanin hmun danga a fe mai thei; khannisian, khotânga nam nunzia dungzui angin nu chu mani insûnga omin naipanghai enkol hrang a ni. Khasik taka khan, naipanghai hin an nu hi an ikop le irhlop ual ngai a ni. Itingrenga le zoro tina nu hi a pasal le a naihai ta hrangin hlohlingna le satna a itho mai hrang a ni. Nu sa tak le irpêk zoi mi tak chu a urêng hai leh irnaina le irhletna sa tak a siam hrang a ni. Khasikin, nu iamom tak le nu sa tak mi chu taksa lam le irtha lama insûngkua hrisêlna a isiam ngêt hrang a ni.

3. Tunlai Insûngkuaa Nu dingmun: - Atunlaia nu tamtakin, abikin tówn area sûnga om nuhai hin chu sinthonahai le sum-inpârna hai (*business & jobs*) tiang an lûta, mani inhai khom an mâksan ngai a ni. Insûngkuaa, nu om irzôm loina insûnga naipanghai chu nu lungthungna hi an irsam ngai a ni. Khasikin, nuhai an om no'n chu, naipanghai hi rual sa loi leh an irpôla, suaalna tiang an lûta, nun saloiin an hong om pat ta ngai a ni.

Khasikin, nuhai hi sinthona le sum-inpâr (*job & business*) thohai ta khom sian, an irnghil thei loi hrang chu anni hi insûngkua dongma le nuhai an ni. An inhriat mai hrang chu an nai le an pasalhài imâina / irhletna kongkâr (*gap*) hi siat viat no ri se; an kongkâr a'hlâ okin chu siat ok hrang a ni.

Insîrsôpna:-

1. Ni pasal le ni naihai indit le inditloi thil an innang tinreng hi dongma le nu hin a'n hriat zit ngai mo?
2. Ni pasal le ni naihai hin nang an imghat zoi mo? Nangma ata thil thup ni tum ngai mo?
3. Enkolna sin ni tho sûnga khom hin ni pasal le ni naihai leh hin hun ni hmang in tam ngai mo?

11th September, 2014 (Nilâichum / Thursday)

B. Kristian Insûngkua (Christian Family)-(11-20 Sept.)

Thupui :- Kristian Insûngkua omzia le inding phutna
(Gen. 1:27; 2:7ff).

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Insûngkua omzia chu irneinaa irzom, thisena irzom, mihriam group-ah inkhata omkhôm hi a nia, dân naranin ompui-samgram, nu le pa, le nai le te leh irhlop taka omkhômna hi a ni.

1. Insûngkua hin sinthona chi tamtak a thosuak thei ngai: - Insûngkua hi a sate renga poimo tak a ni. Insûngkua hin lungril irput lam le mihriam mizia nitna tak a enkol thei a ni, abikin lungthungna zara, irpomirsakna sika le ompui-sangram hai irhlop taka lêngsuamna sika le nai le tehai leh omsuamna sika hin an lang ngai a ni.

2. Insûngkua hin sakhua inhlûna tak a pêk ngai: - Insûngkuaa hin naipang rengata Pathian Thu tepna le irchutirna a oma, sakhuaa taka sinthona neipuiin, naipanghai kha Pathian inhriatna a hong om zel ngai a ni. Insûngkua mihai donsuiina lama-damloi enkol, fâk le nêk pêk, sil le kai pêk, taksa irhrungna lama mihriam sinthona hin khotâng lama khom hin naipanghai an hong changkâng le masonna an hong nei thiai ngai a ni. Khotâng le sakhua lama hin det tak le kalchoi dân sa taka masônna a om theina hrangin insûngkua khom sin a itho ngêt hrang a ni.

3. Insûngkua bulpui tak chu Pathian a ni:- Pathian hi insûngkua bulpui tak a nina san chu Pathianin nupang le pasal a isama, Ama ir-angpui ang zekin mihriam a siam a ni (Gen. 1:27). Khan, Pathianin irchi (*nai le te*) nei hrangin dongma le pasal irneia, insûngkua inding hrangin a siama, khanchu Pathian thilsiam murdihai kha sa taka enkol hrang le Pathian roiuipuaa hrangin a inkung a ni. Pasal le nupang hi thilsiamhai laia hin danglam tak le irchamnei taka siam a ni. Khanisian, mihriamin Pathian Thu oiloina sikin, Eden irhuana khan Pathian angna a inei kha a inboi pai taka ni. Pathian lungthungna sikin, Pathian Naipa Krista chu mihriam puma a hong irzira, Cross-ah thina sikin mihriam nina irhmang tak kha a hong insatir nôk taka ni. Kha rengata chu Reng Jisua Krista thu oia, ki reng le Saninhriantia pomindet takhai kha insûngkua dik tak an hong ni thei tak a ni.

Insîrsôpna:-

- Sâp ram (*Western*) tho dân nun mania om irti hraina nuna khan insûngkua a hong siata; khasikin, insûngkua omzia le nina a'rhniam a ni.
1. Nin insûngkua le nin khôtâng nun hi ni tak tianga sâp nun (*western influence*) tho dânin a inhmin / a inhnê ma ni ?
 2. Itin mo sâp ram nun hrisêlno hin ni insungkua le ni khôtâng a inchnângtir / a inhnîngtir ma ni?

12th September, 2014 (Irtanni / Friday)

Thupui : Kristian Sûngkua Maichâm

(Gen. 12:7-8; Job.125; Tir. 10:2)

Chairman : _____

Thuhritu : _____

Kristian Insûngkua Maicham nei hi Kristian insûngkua nun a ni

1. Hringnun irpêkzoina maichâm hi Pathian Irthiangna le lianna a nia, insûngkua Pathian ompuina tak a ni: - Thuthng Luia Pathian chituhai hin an fena tina Pathian Maichâm an siam ngaia, kha Maichâma khan zing tin le zân tin a hin tinreng neitu Pathian choiindomna hrangin irbôlna chi tam tak an nei ngaia ni. Insûngkua tina hin hianga sungkua maicham a nang zia le irzôm maia tho hrang a nangzia hai kha an irchi murdihai kuang an irchutir hai ngai a ni. Pathian a omno'n chu insûngkua an rîl ngai ti an inhriat infel a ni.

2. Pathian iamtu le lungthungtu insûngkua chu Pathian leh irzomna tak an nei ngai: - Pathian le irzomna le irnaina chu- Insûngkua irruual taka Pathian thu tepa, irchutirnaa, Pathian Thu hrilna le ngaituana, chongchaina le Pathian inpâkna hla sak suamna hi a ni. Ni tina zing le khohloia sûngkua maichâm nei intamna hi setan inhnêna a ni. Kha bana, naipanghaiin sakhua lama an iamna le irchuna an hong hrat thiai hmai hrang a ni. Khasikin, mani insûngkua tina sûngkua maichâm inding hrang le irbôlna nei irzôm mai hrangin Kristian nu le pahai hin mophurna nei an nih. (Abikin, insûngkua Pathian Thu tep, Thu irchutirna, Hla sakna le chongchaina neipui hrang a ni). Khanchu, naipanghaiin, Pathian iamtheian ta, lungthungna le sinthona nei thei an ti. Insûngkua maicâm nei ngailoi chu satan inthemna inhnê ngai ma hai. Kha insûngkua naipang hong irzir kha chu iamna lam hong hratna asan an tak ngai a ni.

Insirsôpna:-

1. Nangma le ni insûngkua ta hrangin sûngkua maichâm hi itin mo
a poimzia, insirsôp ro?
2. Insûngkua maichâma hin ni insûngkua mihai lomna tak mo an _____ nei?
danglamna ni hmu ngai mo?

13th September, 2014 (Irtûngni / Saturday)

Thupui : Kristian Sûngkua Pa Sintum

(I Kor. 11:3; Efe. 5:25; I Tim. 5:8).

Chairman : _____

Thuhritu : _____

Pathian Thu hril tak angin, pa hih insûngkua a lu tak (*head of the family*) a ni.

1. Insûngkua mophurna lian tak neitu chu pa a ni: -

Insûngkua a lu tak a inina angin, insûngkua member danghai nêkin pa hin mophurna lian tak a nei. Krista'n Koiindang lung a thunga, Kross-ah a hringna a ipêk ang hin pa khomin a dongma le a naihai hih lung a ithung ngêt hrang a ni. Pa hin a insûngkuaa mophurna lian tak a nei intam. A insûngkua hin a urêng irkaipuihai khom a lungthungna hnuuaia a inlut sa hrang a nia, a urênghaiin ama kha irngatna nei an ta; ama'n lung a ithung hai hrang a ni.

2. Pa lungthungna chu chongbâi le sinthona'n inlang ri se (in word and action):- Krista hin Koiindang ta hrangin Kross-ah a ithi angin, pa dik tak chu a insûngkua mihai ta hrangin mania irpêk zoina, nuamna, tuangna nangna hai tenah irhuam zoina a nei hrang a ni.

3. Pa hin a dongma le a naihai hih chongbai le sinthona'n lung a thung no'n chu sâ (animal) nêka soal ual a ni: - Insûng sâ le ram sâ le vahai lêng dâna hin pa'n lungthungna tak a nei ti ei hmu.

Khanisian, mihriam hi sâhai nêkin ei irsâng dai a nia, a san chu mihriamhai hi Pathian isiam an ni sika a ni. Pa hin ama mophurna irkiptir loaia, insûng sâ le ram sâ nêka dinghmun irhnuuaia om mi chu - ruithei thila a irhnika, irdâi ri ngot a uara, hurna lama a fea, soal porinchêna a luta; a insûngkua deng an intheitirhai ngai a ni.

Kristian sûngkuaa pa dik chu a mophurnahai irngihil viat ngai mah. Insûngkua pa fel chu nitin irzôm takin sûngkua maichâm a neipuihai ngaia, a naihai hi Pathian Thu (*Bible irchutirna*) lama a kaihruaihai ngai a ni.

Insirsôpna:-

1. Naipanghai le ruathar tam takhai soalna lam- ruithei thila kopna, sakhua lama irpôl nuam nona, Satena lampuia zui nuam, le irdâi sa loaia luthai chungna hin tumo mophurna la thei hrang?
2. Kha ang misualhai indikna pêk hrangin nang le ni Koiindangin itin mo malakna nin inei ta hrang?

18th-September, 2014 (Nilâichum / Thursday)

Thupui : Puihling taka nupang le pasal irnei a poimozia

(Kol. 3:18-19; Efe. 5:21-33)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

India mihai Kristian Irneina dân (*Indian Christian Marriage Act*)-ah dân om tak angin, irneina theina kum bituk chu pasal (*man*) -21 kum ni a ta, nupang (*female*) chu - 18 kum chung tianga mi a ini ngêt hrang a ni.

1. Irneina (Marriage) hi mophurna lian tak a ni:- Irneina lama nupang le pasal puihling (*mature people*) ei tia hin insûngkua enkolna lama taksa le lungril lama puihlingna en hrang a nang. Irneina hih mophurna irhngat a nia, taksa le lungril puihlingna nei mihai vaihin sa takin insûngkua an inding thei ngai a ni. Kha sûnga khan, mi puihling mihai vaihin keng irnei omzia le irnei irthiang hlutzia a inhriat thei a ni. (Heb.13:4) en roh.

Atunlaia mihai hin an nu le pahai irdon loi le nuamloin, mani inuamna le irzukna ringotin dân no takin irdita, rot le tâna irnei (*elop-ing with their lovers*) an tam tak a ni. Kha kha chu vok, ui le âr ang innun dân ang a ni. Khanisian, mihriam chu sha (*animals*) ang ni mak mea, khotâng hriatna (*science*) sui dânin mihriam hi ngaituana inthûkna nei le khotâng mi an nia, Bible hril dânin, mihriam chu Pathian naipa le nainuhai an ni (II Kor. 6:16-18). Vanglai mizia nun hi taksa, lungril le irtha lama an puihling no sikin, Koiindang dân irthianga irnei hi hmu hrang a ivâng tak a ni.

2. Lungril le irtha lam tianga puihling: - Mihriam hih taksa lam tiang a puihling mai khom a ni thei; khannisian, a lungril le irtha lam tiang a puihling no'n chu kha mi kha puihling loi a ni. Puihling loi vanglai irnei hai chu irrualloina a suaka, khotâng tenah khom irnâina om thei ngai mah.

3. Mi puihling mihai chu tuangdiarna le insumtheina an nei: - Mi puihling mihai hin chu tuangdiar takin an nu le pahai nuamna an ngêk theia, dânhai hih hnôl ngai maka, Pathian an chi ngai a ni. Irneina irthiang chu Pathianin sat a vur ngaia; khanisian, dân no taka irneina chu nupa, insûngkua le Koiindang le khotâng inzakna a ni.

2. Nin Koiindanga in la neilo hai hin dân Irthianga Irneina hih an hong zui le an tho theina hrangin tho dân le ti dân ni nei mo?

15th-September, 2014 (Sinphutni / Monday)

Thupui : Kristian sûngkuaa Kristian Irchutirna poimozia

(Deut. 6:4-9; Thuv. 22:6; Jak. 1:5ff)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Kristian Insûngkua ta hranga poimo tak chu mani insûngkua tina Kristian irchutirna hi a ni.

1. Pathian Thu chu irtha irsônlianna hranga irtha bu a ni:- Ei taksa hrangin nitin taksa lama bu ei nèk no'n chu ei irzala, hrat ngai mak meh, kha ang khan, irtha bu hi nitin ei nèk no'n chu ei irtha irzalin ei ihrat ngai loi a ni.

2. Kristianhai inhriatmai hrang chu Rengpa Pathian vaih hi Pathian dik a ni:- Ei Pathian vaih hi Pathian dik a nia, thilsiamtu (*Creator*), changpuitu / infâtu (*Sustainer*), le rammual saninhingtu (*Saviour*) a ni. Ama khela hin sinthotheina nei om mahai, Ama vaih hi sinthotheitu, taituan hringna pêktu a ni. Khasikin, Pathian Thupêk hi ei ihngil viat hrang ni maka, ei Rengpa Pathian hi ei lungril murdi'n, ei hratna le ei irtha murdi'n ei lungthung hrang a ni (Mk. 12:30). Kha sûnga khan, Pathian Thupêk hi ei naihain an irngil thei nona hrangin nitin ei irchuhai hranga ni; khanchu, Pathian Thupêk hong inhriat an ta, an Rengpa chu lungthung thei an ti.

3. Naipanghai hi nitina an omlam le an innun hrang dân irchû ro:- An hring sûnga an inhriatmai theina hrang le an zui mai theina hrangin irchutirna pê roh. Tunlai rammuala electric le khôl machin-ah thil siam suak (*new technologies*) thar ata hmangin sualna a tama; khasikin, naipang tamtak an siatpui ngai: -Hi a hnuai thil suak thar ata irdin hrang chu:-
1) Mobile phone:- Hmang insual sikin, insûngkua economic siat a ni.
2) Facebook:- Internet hmanga facebook-ah hin naipang an siatpui ngai.
3) Mass media:- Vedeo, TV, etc. hmangin sualna sikin naipanghai siatna an nei ngai. Khasikin, Pathian Thu irchutirna pêk hrangin nu le pahai hi mophurna lâktu an ni.

4. Pathian Vârna nei hrangin mongloin chongchai roh:- Kristianhai chu intakna le hlêmna ei doi inhnê theina hrangin nitin mongloin chongchai a nang. Lamna neia ei chongchai a poimoa, ei iam no'n chu Rengpa rengata ite dong thei no ma nih.

Insîrsôpna:-

1. Nang le ni insûngkua hi irzôm takin irtha bu leh nin fâ inkhop mo?

16th September, 2014 (Sinnôkni / Tuesday)

Thupui : Kristian Insûngkuaa Naipanghai sintum / chantum.

(Exo. 12:24, 26; 20:10; 34:7; Sam. 25:13; 78:4; 5-8

Thuv. 10:1; 13:1; Efe. 6:1-4)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Kristian insûngkuaa hin pahai angin, naipanghai ta hrangin chantum lian tak tho hrang an nei.

1. Pathian Thu irchûna le nupa thuôina: - Kristian naipanghai hin Pathian Thu inhriatmaina hrangin an irchu ngêt hrang a nia, an lungri la inhriatmaiin, an fena tina an ihmang mai hrang a ni. Thuôi naipanghai (*obedient children*) chu Pathian ta hranga roiinpuina le an pahai ta hranga roiinpuina intungtirna a nia; khannisianlan, thuôilo naipanghai chu Pathian khomâksâmna dong an ti. Insungkuaa thuôilo naipanghai chu mitinin indit ma hai, thuôi naipanghai rêk chu mipui mahripna le lungkhamna an dong ngai a ni. Thuôi naipanghai chu hlohlingna an hmu'n chu mipuihai khomin an lômpuihai ngaia; khannisian, thuôilo naipanghai rêk chu hlohlingna an hmu khomin mipuiin lômpui ngai mah.

2. Thuôi naipanghai (*obedient children*) chu an nupahai, an insûngkuaa le khotânga ta hrangin hlohlingna lômna an ni ngai:- Insungkuaa, khotânga le nupa ta hranga hlohlingna lômna chu thuôilo naipanghai hi an nia; thuôilo naipanghai rêk chu nupa inzakna le insungkua le khotâng ta hranga puakrikna a ni. Thuvârin, “*Nupahai hin an naihai lungril takin lungthung ri se; khannisian, sualna lama an fe'n chu ngaidam no roh.*,” a ti. Atunlaia Kristian insungkua tam takin kha thuvâr khah an irngihl tâk a ni. Naipanghai ni an lungril takin Pathian chitna, nupa mahrip le thuôina, le an ulianhai mhrup tho hi an thotum tak a ni.

3. Pathian thuôi le nupa thuôina hi satvur dongna bul a ni: - Pathian Thu ni zôm le ni nupa thu ni zômin chu itinrenga hlohlingna dong ni ti. Naipanghai, Rengpa ni Pathian chu lungthung ro, nupa thuôi le ni kôl vêla mihai thuôi le mahrip hrangin Pathianin nang a inuam a ni.

Insîrsôpna:-

1. “Naipang tam tak chu an pi le puhai le an urênghaiin an insiat ngai,”
an ti. Kha thu hriina kha ni pom mo?

2. Kha ang khan a ni'n teh, pipuhai le nupahaiin kha naipang siat takhai
kha itin takin mo an siam insa nôk ta hrang? A inhnung

17th September, 2014 (Nilâini / Wednesday)

Thupui : Kristian sêngkua irhlethlômna satak a nangna

(Gen. 35:2; 46:31; Tir. 2:44-47; 4:32-35.)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

‘Irhlethlômna’ (*Communication*) ti chongbai hi Latin chong “*communicare*,” ti a nia, a omzia tak chu ‘irsem,’ ‘irhlet,’ ‘irpêk” (*to share*) tina a ni. Hi taka ti dân tak chu ei lungril ngaituana, ei inhriatna, ei raifana le ei lômna le ei lungthungna hai hi irhrilhlôm le irhlethlôm tina a ni. Tunlai hin irhlethlômna khôlhai (*technologies of communication*) le tho dân le ti dân chi tam tak a om tak a ni.

1. Chongkhômna hi irhlethlômna omzia poimo tak a ni: - Ei chong suaka hin ei lungril irput lam hai a inlang ngai a ni. Hi thupui “Kristian insungkua irhlethlômna diktak a nangna.” Insungkuaa hin hi irhlethlômna hi diktakin omloina pit khom a om thei. Insungkua khata hin ompui sangram, nupa le naihai leh hin irhlethlômna, chongkhôm ngailoi khom an om ngai. Insungkua khata hin sa tak le dik takin chongkhômna / irhlethlômna a om no'n chu, insungkua mihai kongkara irhlatna lian tak hong suak zel a ta, khanchu irningloiin mani'n a hong isiat ta hrang a ni.

2. Insungkua khat sênga lungril irhong taka om a poimo: - Sen tam tak insungkua members (pasal / dongma / naihai / pi le pu) hai kongkara hin mani chit lungril irhong viat loia insungkua khata lêng an om. Senkhat nam dân tho ngai chu, ‘nupanghai chu irngat hrang ni mah; khasikin, nupanghai kuang hin chongirthup khom hriil no roh,’ an ti ngai a ni. Insungkua khata mihai chongkhôm ngailoi, irhlethlôm ngailoi, lungril irpêkngai loi, lungthungna, raifanna le lômna le thil dang danga khom irhlethlôm ngailoi chu insungkua dik ni viat mah. A diktakin, kha anga insungkua chu koidar insungkua a nia, koidar insungkua hin chu Pathian choiindom thei ngai mah

Insîrsôpna:-

1. Ni insungkua mihai kuanga hin thil irthup ni inehai ni lungril inhong takin nin langtir ngai mo?
2. Koiindang chu insungkua a nia; khasikin, ni Koiindang mem-
ber-
_____ hai kuanga hin ni lungri la lômna le hoina niinei murdi hi ni hriil

22nd September, 2014 (Sinphutni / Monday)Thupui : Irnênga irchon bukkhôm no roi.
(Mt. 6:19-21; Lk. 12:33-34)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

1. Irnêng irchon: - Tianlai mihai a bîkin Judahaiin chu an irchon hluhai irnêng sùnga kêng an phum ngai Irnenga an irchon kha irngê le tui ekin a fâk insiat le inruhain an insiat thei le an inrûk thei a ni. Khasikin, mi irchonghaiin an irchonhai irnenga phumtuhai chu irtharngam takin fâk thei le zâl hmuna in thei ngai mahai, asan chu irchon hai kha siat the le inruhain an inrûk thei a ni sikin, Tianlâi mi irchonghai hringnun inren an om le an nun hoi loizia inlang a nih. Kha nêkin an irchonhai kha mi inriang le invâihai pêkhai sian chu an intak laia changpuitu tam tak rual sa an ihmu thei hrang a ni. Khanchu, an hringnun khom beiindongna ata zalenna an dong thei hrang a ni.

2. Irnêng irchon le Vanram Irchon danglamna: - Atûnlai ei ding hmun khom Kristian sen tam takin mi danghai ei irnghila, irnenga an irchon tam tak buk khom hi an tum ngai in buildinghoi an sina, ram an irchôka; Bank-ah sum an hre ngai a ni. Kha anga mihriamhai chu midang inriang le silkai boi insap ngai mahaia an urenghai damloi mihai le Rengpa sinthona tenh lua ngaisak ngai mahai. An ni ta hrangin chu irchon vaih hi a poimo tak an bea; kha irchon hmuna / manna hrangin tho dân indik loi chi tam tak an hmang ta ngai a nih.

Kha mihai khan irchon neia khan an milung chuk ngai maka; khannisian irsam mi angin le inriang angin a om ngai a ni. Koiindang hruaituhai (Upahai le Pastor-hai) khom kha thil kha an irzûl ngai a nih. Khannisianlan hi irnêng rama irchon hin satna thila hmang thei mak meh, lung irngamna khom ni pêk thei mah. Mi'n irchon a nei thei; khannisian, Irtharngamna om mah, lungchuk nona hmuna chu lungrîl raifân loina a nih. Khasikin, Jisuan, "Vanrama irchon buk khom roi," (Mat. 6:20) a ti. A omzia chu ni irchon kha siat ta loa satna lam ni ri se tina a ni. Rammual irchon chu zoro tôitê hrang a nia; khasikin, taituana Vanram irchon hrangin sin roh. Vanram irchon chu lomna thu'rthup, chuai theiloi, taituana lungirngamna le Kristaa hringna thar a ni. Irneng irchon hi Vanrama taituan irchon dongna hrangin hmangin sa roh.

Insîrsôpna:

1. Ni hringna le irchon hi Pathian thilpêk a ni ti ni iam moh ?
2. Nir chon hlu hi satna lama fepui hrangin itin moh ni hmang ngai ?
3. Ni thil neia khan ni milung a chuk mo ? le midang hnarsana ni nei moh ?

19th September, 2014 (Irtanni / Friday)Thupui : Dongma le pasal sa zong / inthang a nang
(Finding / Selecting right Life - partner)
(Gen. 24:1-4, 36-38, 48-51, 64-67).

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Bible'n a ni hril lam chu - Abrahama'n a naipa, Isaaka ta hrangin dongma a zong pe, ti ei hmu.

1. Irneina hi inthural tak a nang: - Nam tam tak chu atun khom hin, an naihai irneina hrangin an nupahaiin sa takin irsiamna an nei ngai. Kha thu khan party hni inthural a nanga, lôm le raifân taka irneina hi party hni hmang a poimo (a hmun le a zoro) enin, a kara chu inthural theina hrangin irtina / irnorna khom a om thei ngai a ni. Irneina program siama hin nupang insûngkua le pasal tiang insûngkua (*both parties*)- hai hi lungchuk tak le lôm taka irhlethlômna sa tak a omin chu anni insûngkua inhni kongkâr vaih lungchuk le lôm ni maka, zat le nam le khotâng tenh khom lungchukna le lômna le inâina a hong om thei tak ngai a ni.

2. Nupa inhriat, lungchuk le Koiindang Dân Irthianga irneina: - Ei ram India sak-nisua (*northeast India*) rama Krsitian sûngkuaa hin sa taka Koiindang Dân Irthianga irneina program siam hi hmu hrang a tôm taka ni. Atunlaia vanglaihai hin an nupa le Koiindang hruaituhai ata inhriatna boi le saturna boiin, an hring sunga ompui (*life-partner*) hrangin an nûam nuam, mani indit an inthang ngai tak a ni. Atunlai hin Koiindang Dân pêna irnei hi 90% nêka tam mihriam an hong om taka ni. Koiindang Dân pêna irneina chu dân irthiangloia irnei (*unholy marriages*) a nia, kha dân irthiangloia irneina kha chu Pathian ata phalna (*green signal*) pêk loi a ni; khasikin, anni kha chu Pathian saturna irthiang pên tianga tâk an ni. Nupa lungchukloi le Koiindang Dân zui loa irneina chu siatna bul (*breaking point*) a hong tung thei intam ngai a ni.

Insîrsôpna:-

1. Irneina tho dân a hin i-anga irneina siam irfôk mo ni inuam?
2. 'Dân irthianga irnei hi Pathianin sat a vûr ngai,' ti thu hih ni naihai ni hril irzôm ngai moh ?
3. Nin Koiindang Dân irthiang irneina Sermôn hril hi idôr mo

20th *September, 2014 (Irtûngni / Saturday)*

Thupui: Rengpa Nikhua ta hrangin nang le ni insûngkua irsiam roh.
(*Mat. 24:37-39; Gen. 6:5-7; 7:11-12, 16-23*)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Nova hun laia mipuihai chu an hringnun murdi kha rammual inhoina lam tiang an hmang ngaia; irtha lam thil tiang chu an lungril pêk viat mahai. An insungkua thila le khotâng thila an irhnika, Nova sintho-irkuang tuk le Nova le a insung mihai le ramsahai a irkuanga an lut zit khomin inhriat phak ta mahai a ni. Nova kha ngaisak viat mahaia, a sintho khom an irhmai tak a ni. Khan, rua a zuang tho taka, tuiin rammual a dfl zit zoi hnunga chu, an intô zia an inhriat suak ta; khanisian, an inhnung ok tak a ni.

Kha ang khan, atuna ei huna khom hin (Kristianhai lua khom) rammual thila an hringnun hmang intamin an om taka, Bible-ah chuang tak irsinsianna hai hong om hrang hai kha ngaisak loiin an om zoi taka ni. Kristian sêngkua tam takin table khat toia sêngkua inkhôm le Pathian Thu lua tep nuam loi le irngai nuam loi ei tam tak a ni. Kha khela, Hla saka Pathian inpak le chongchai tenh lua nuam loi an hong tam tak a ni. Irzôm taka Koiindang inkhôma Pathian biak le chongchai hun hmang nêkin, rammual thil fe intam hi ei tam tak. Khasikin, atunlai hin Koiindang inkhôma fe (*attendance*) hi a asân a hong irkôm tak a ni. Vanglaihai hin an irneinana hin Pathian ata satvurna a ni le ni loi hi ngaitua loiin, rammual irdit le inhoina / irzukna ringot fepui hi vanglaihai laia hin an hong tam tak a ni.

Atun hin zoro lômom tak a ni, Kristian insûngkua murdihai har suak ei ta, Rengpa zuang nôkna nikhua a nai tak sikin, mani sêngkua tinin lei irsiam ta ei ti. Ni har suak no'n chu, a inhnung hrai hrang kêng. Rengpa zuang a ta, nang le ni insûngkuahai nangni a imaksan hrang a ni. Hi hih zoro hnungkhôn a ni; khasikin, zoro lômom hi irhmâi no ro.

Insîrsôpna:-

1. Rengpa zuangnôkna thua hin itin mo ngaisakna / uksakna ni nei?
2. Sun / Zoro hnungkhôna irsinsiana irkhêlhai zuang om hrang hi uluk takin ni ngaitua ngai mo?
3. Rengpa zuangnôkna hrang hi nang le ni insûngmihai hin nin irsiam diam tak mo?

21st *September, 2014 (Pathianni / Sunday)*

C. KRISTIAN THILPEKNA (Christian Giving)

Thupui : Kristian Thilpêk hlutna le poimona.

_____ (*Tir. 20:35; II Kor. 9:9-15*)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Thohlôm (Offering) : Pastors' Medical Relief Fund.

1. Pathian chu thil tinrêng ni pêktu a ni:- Ei Rengpa Pathian chu rammual pumpui a thi siamtu a nih. Khasikin, rammual le a sûnga thil tinreng omhai hi Ama ta zit a ni. Thil tinrêng irnêng, ram, thing, hloisûl, phaivua, tui, bu, theira, ramsa, le insûng sha, va, nga, le thil chi dang danghai hi ni tina ei hmang hranga manboi petu a ni ani ipêk zit a ni. Ni tina thil ei ihmang ei ifâk le nuam ninga ei insiathai hi ama'n insâp viat mah. Khannisian, eini mihriam sualna sikin Pathian ata thil manboi pêkhai hih mani ta hrang ringot sia khom le hmangin siat ei tam ngai a ni. Idôr zoro mani chu ei innang phaivua, ruatui le nisa vâh hai hi Pathianin ni khap pai pê sianlân imo ei ichang ta hrang ? Thil ei ifâk le ei ihmang ringot hi Pathian ta ni maka; ei hringna tena khom Pathian thilpêk a ni. Ichi om tam takin a nir hual maia; Pathianin ni hrung no sianlân, ei ihring thei hrang ni mah. Khasikin, Kristian ei nia; Pathian ata manbôi thilpêk ei idonghai hi Pathian kuang lômthu hrlina ei hmang ngêt hrang a ni. Mi tukhom aman insâp loa thilpêktuhai chu satvurna an dong intam ngai a ni.

2. Pathian kuanga pêk indiktu chu irngam ngai mah:- Fachi inthektu hin loa fachi tam tak laia fachi an thekhai kha vahaiin, irngêhaiin, le thil hringhaiin lei fâk theihai mai sian khom a fachi inthek kha irngam mah. Kha khela fachi sen tam tak chu rotuiin an siata, asen chu mong loiin a om; khannisian, irngam mah. Kha ang khan Pathian kuanga pêk indiktu chu intakna dinghmunna khom irngam loiin a pêk mai hrang a ni.

3. Pathian kuanga thil ei ipêkhai hih mipuihai nuna sinirkhêl a tho ngai:- Ei thilpêk a hin mi thi hrang takhai nun asan sûaka; intak tuang le inrianghai a changpuia, Rengpa sinthona hi chi tam takin a enkôl theia; Koiindang enkôlna hrangin hmang thei a nia; mihriam nun an danglamtira; Irtha irhmang takhai a saninzôk thei ngai a ni. Pathian ei ipêk hi aman ei itep hrang ni maka; Pathianin a ni ipêk murdi hi Aman a tep zit kêng a nia; Aman irza le sangin satvurna nang a pêk inkhir hrang a ni. Khasikin, Pathian kuanga sum mo thil mo ni ipêk hi raifân taka irzomin pêk mai roh.

Insîrsôpna:

1. Thilpêkna lama hin ni pêkin itinmo Pathian hi lung ni thung ? Ni urêng le ni naihai lung ni thung ang dôr le ni neinum lung nithung dôr mo lung ni thung.

26th September, 2014 (Irtanni / Friday)Thupui:-Pathian Ram ta hrang Faifôk (*Handful of Rice Contribution*)

(II Kor. 9:9-15; Jak. 1:17; Rom. 12:6-12; Heb. 11:4; Eze. 20:40; Jer. 31:12).

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

1. Faifôk (*Handful of Rice*): - Pathian Ram ta hranga Faifôk pêk masa tak thotu le tho dân siam masa taktu chu Mr. Joel Gatphah Khasi, (*a sub. Inspector of schools*), Jantia Hills (*Maghalaya*) mi a ni. Pu. Joel hih midanghai ta hranga Pathian Thu hril hi asân tuina a nei, khasikin, Office a chîn zoi le *holiday*-haia hin Pathian Thu hril nân a hmang ngai a ni. Khakhela, Missionary sinthona lama changpuina hrangin fâifôk bukkhomna hi irnak a song ngaia, khanchu kha area sûnga Koiindang member-hai laia hin faifôk bukkhomna sin hi a hong inlar tak a nih.

India sak-nisua (*North-east India*) rama Presbyterian Koiindanghai hi faifôk a sinthona hih zâm zâmin an hong ihmang pat tak a nia; pôl dang khomin an hong tho tak a ni. Atûnlai hin faifôk sinthona hin sum tam tak a hong suak taka, Synod project chi tamtak changpuina a nei.

2. Faifôk (*Handful of Rice*) hi Kristian insûngkua sintum a ni:- Pathian Grep hruia sinthotuhai ei nina angin Rengpa sinthotuhai ei nina angin Rengpa sinthona lama hin ei ineinahi leh hin pêkna sin ei tho hrang a ni. Khasikin, insûngkua tenin bu-anh ei suang rikipa, bu erh mânin Pathian Ram ta hrangin faifôk hi ei thotum a nia; insungkua tinin inrikpui viat no ih. Khannisianlân, mi tamtakin chu an insûngkua irrêlna (*economic*) dingmun ringot ngaitua pumin, Rengpa Ram ta hrangin fâifôk an sia ngaia; khasika khan faifôk pêk hih an intôm ngai a ni. Pathian hi lung ei thung tak taka ei insûngkua a lu tak e tiin chu faifôk ang ni loiin (*handful of rice*) mihriam inkhat fâk hrang dôr chu ei khai pe ngêt a nang.

Meithai inriang tholôm pêk angin Rengpa lungthungtuhai chu Rengpa sinthona hrangin an thilneihai kha inhnar loi takin an pêk hrang a ni.

Insîrsôpna:

1. Nangma ngaidânin faifôk (*handful of rice*) hih idôr tôk moh a ini hrang ?
2. Jisua Krista hi ni insûngkua lu tak le mikhual liantak a ni ti hih ni iam _____ moh ? Itin moh ni pom dân ? insir roh.

23rd September, 2014 (Sinnôkni / Tuesday)

Thupui : Kristian irchutirna lama thilpêk.

(Inp. 119:105; II Tim. 3:14f; Deut. 6:4ff; Thuv. 22:6).

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Maton tianga lei hril tak angin , irchutirna (*Education*) hi Pathian Thu irchutirna le taksa le rammual vârna (*Theological and secular*) a huapa hi irchutirna hin mipui izînga omhai hi vârna lama kaihruaina hranga poimo tak a ni.

1. Irchutirna hi a poimo tak a ni sikin pêk intam a nang a ni :-

Tianlâi Koiindang pahai hun lai ata irchutirna (*education*) hi a sate renga lei inhlu ngai a nih. Khasikin, a'rchutirna school-hai hih inhong a nia; Pathian vârna thu le taksa le rammual vârna lama hruaitu irchutirna pêk a nia; inhnunga chu kha irchuna hmun school-hai kha University irhming inthang tak an hong ni tak a ni. lamtu Kristianhai ngaihloim pêkna sikin kha irchutirna school-hai kha engkol thei a ni. Atûn zoro a khom a hin Koiindang sinthona lama mipui irchutirna pêk hrangin Theological institution-hai hi a nang le a poimo tak an nih. Theological college-hai engkol hrangin chu sum-puan tam tak a nanga; mihriam hmangrua tam tak a nanga; kumtina studenthaiin college fees an ipêk ngai khom hi a tam tak a ni. Synod'n students' Theological fees - TA; book grants, college fees le adang dang fees-hai pêk a nanga, sum inthâmna a tam ngai a ni.

2. Ei Synod'n Mobile Theological school (MTS)

a enkôla Theological college tena kaisâng hrangin Synod-in a itum mai a ni:-Atûn hin BCS, Dip-CS course phut a nia; Theological college-ah irchuthei notu haiin hi MTS.-ah hin an irchu tak a ni. Hi irchuna hi Koiindang sûnga le pentianga mi naran / vantâng sinthona hrangin chu a poimo tak a ni. Hi institution hin hmun dang ata sum changpuina om maka; khasikin, MTS hi Koiindang ata sum-ah ngaihloim changpuina hi a inang tak a ni. Khakhêla Synod-ah L.P. School le Higher Secondary school an dinga, kum tin sumpuan a innang mai a ni. Ei ram district sâng chu Synod High school result hi a sa pola inlang mai a ni. Hi school-ah hin Pastor naihai, Mission worker naihai hi irchutirna hmangin a engkolhai mai a ni. Sentam tak chu students' annual fees tenh khom an pêkpui sa a ni. Hi school-hai hih om no sianlan chu Koiindanga inriang naihai chu irchu thei loi hrang a nih. Synod area sûnga educational project hrangin Synod-in sum-puan hi a la innang mai a ni. **3. Irchutirna sin hi Koiindang sinthona hrang poimo tak inkhat a ni.** Khasikin, irchutirna sinthona lama pêkna hi a poimo le kam nang tak a nih.

Insîrsôpna:

1. Synod area sûnga hin Theological college nei hrang ti, ngaidân om hih ni pom mo?
2. Theological college hi Synod'n inding ta sianlan ,sum-puan changpui hrangin ni'rsiam moh ?

24th -September, 2014 (Nilâini / Wednesday)

Thupui :-Ramthar (*Mission & Evangelism*) lama thilpêkna.
(*Mat.28:18-20; Mk.16:15-20; I Kor. 9:9; Joh. 3:2-10; Mt. 4:17, 23; 9:32; 10:17; 11:5; Mk.1:4; 3:14; Lk. 4:18; Deut. 25:4; I Tim.5:18*).

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Jisua hnungzuituhai kuanga sintum / thotum lian tak a ipêk chu - “*Ram-mual pumpuia fe unglân, thil siam murdihai kuanga Thurchi Sa hi insîr roi,*” (Mk. 16:15) ti thupêk hi a ni.

1. Thurchi Sa hril hi sintum lian tak a ni:- Jisua hnungzuituhai murdihai ta hranga thotum / sintum lian poimo tak chu Thurchi Sa hril a nia, khasikin rammual pumpui mi murdi kuanga ei thiltum le ei target tak chu Krista Thurchi Sa hril hi a ni. Khan, ei omna rama mihai hi Jisua Krista hi Rengpa le Saninzôktu a ni ti lân hre mahai, India ram Kristian zon hi 3% kêng ei nia Kristian laia a tam ual hi chu irhming ringota Kristian an om a ni.

2. Krista zuituhai ei nina angin fe suaka Thurchi Sa hril hi ei tho tum a ni:- Krista hnungzuituhai Thurchi Sa chu ei inhriata; khannisian, Thurchi Sa hrilna sika mani hringna irpêk zoi chu tômta an ni. Eini irthula mani hringna irpêk zoi mihaiin chu fe suakin Thurchi Sa an hril thei. Eini fe suak theinotuhaiin thotum ei nei chu nitina an innanghai ei pêkhai hrang a ni. Rengpa sinthona field-ah Mission le Evangelism-ah sinthohai (*Missionary-hai*) ta hranga ramthar thilpêkna ei nei nget hrang a ni.

3. Rengpa sinthona lama ei thilpêkhai hi ei irtê / insâp khel hrang ni mah:- Rengpa sinthotuhai chu anni innang le an insûngkua innang chu an ruk tôkin an idong hrang a ni. Khanchu, lungdûkna le irsamna boin an iom thei hrang a ni. Khasikin, Bible-in hi ang hin a hril, “*Sehratpa n bu a chil laiin a hmur khit no ri se; sinthotu chu a hlo hmu rua a ni,*” a ti (I Tim. 5:18). Khan, Rengpa Rama sinthotuhai hin ra tamtak an hong chôi tena chu sinthotu hai leh khan lôm takin ei hong iom hrang a ni. Ramthar (*Mission & Evangelism*) ta hranga thilpêkna ei inehai hi hmang hmun boiin om viat ngai mah, irza le sangin ra hong neiin satvurin hong om a ti. Rengpa lung ni thungin chu a sinthotuhai hi ni neinun suak leh hin lungrîl irhong takin changpui roh. Kha thilpêk khah sintho n ni lungthungna ni inlangtir thei a nih.

Insîrsôpna:-

1. Rengpa zuang nôkna zoro lâk a nâi teng taka, kum tin hin mi irtha vinkhat _____ lua saninzôk hrangin kumin 2014 bul rengata hi target ni nei ta ngai moh ?

2. Ni thiltum irkiptir hrangin iti _____ ni itho hrang ?

25th -September, 2014 (Nilâichum / Thursday)

Thupui : Meithai inriang thilpêk-a irchutirna.
(*Mk. 12:14-44; Lk. 21:1-4; Mt. 6:3; 5:19; 5:23-25; Lk. 19:2-10; Mt. 2:11*)

Chairman : _____

Thuhriltu : _____

Voikhat chu Jisua Krista hi Tempil-a- Tholôm bôm kola a toia, mipuihaiin tholôm bôma an tholôm thakhai kha a lei thir chiana; mi irchong tam takhaiin sum tam tak an thâk rui ruia, meithai inriangte a hong damili inhni a thâka, kha kha poisa khat ang dôr a ni. (tunlai dinghmunna chu darkhat ang dôr ni thei a ti). Jisuan a en vêla, kha tholôm bôm sum thakhai laia khan meithai inriangte tholôm thâk kha a thâk intam tak a ni a ti. Sum hlûtna dinghmun enna chu mipuihai tholôm thâk le irkhi / enin chu meithai inriang tholôm thâk kha ite hlutna boi ang a ni. Khannisian, Jisuan mipui tholôm thâk murdi lungrîl a ena, an laia khan meithainu n a irdonsuina hranga ainei sun sum kha Rengpa ta hrangin tholôm a ithak ti a hmu tak a ni. Mipui dang tam takhai tholôm thâk kha chu aninei mihlea an thâka, a tam zap angin inlang khomsian; Jisua mit hmua chu tômta a ni. Jisuan a ihmu infel chu an lungrîl lôm taka an ipêk ni mak, ti a inhriathai a ni. Pathian chu an lungrîl irthup rêltu a ni. Bible-ah “*Pathianin mi tinrêng ngaituana irthup, Jisua Krista hmanga a rêl ni n chu Thurchi Sa ki insir ang a hin rêl a ti*” (Rom. 2:16) tiin a hril. Tholôm an pêk kha norna sika pêk angin an langa an sinthona dik le sakhua sin kha an kôlvêla mithmu inlangtir an nuam a ni.

Khasikin, Jisuan, “*Nangma chu lungkham thilpêk ni pêkin ni kut chang tiang itho kha ni vei kutin inhre no ri se; ni thilpêk chu inrûka a om theina hrangin khanchu ni pa inrûka nang hmungaitu khan nang pe a ti,*” (Mat. 6:3; 4, 18) tiin irchutirna a ni pêk. Meithai thilpêk kha Pathian a hmu a, a poma; kha mipuihai tholôm kha chu mipui ihmu ringot kha a ni.

Ei Synod sûnga Koiindang sen tam takin Pathian Rama tholôm thotu irhming list-hai an inlangtira, kum khata tholôm pêk tam inlangtir hrangin an tum ngai a ni. Kha anga list dik tak inlangna khan, pek intamna hranga mipui inthornatirna ti karin, pêk întômtuhai ta hranga siatna khom a ni thei ngai a ni. Aniachu, meithai inriang tholôm pêk angin, dik taka tholôm pêktuhaiin midang nêkin an pêk intam ual a ni. Khannisian, atunlai ei ngaidân tângpui rengreng chu tholôm / thilpêk tôm / chin nêkin, tholôm / thilpêk tam / lian (*bigger sum*) hi ei en ual ngai a ni. Jisuan, “*Nin felna n Dân irchutirtuhai le Farisai felna a khêl no n chu Vanram lût viat no chin ni,*” a ti. (Matt. 5:20). Nin sintho le nin thilpêk hih mipui makunga inlangtir no roh; a ninonchu, hi hnuai ram lomman vaih kêng ni man

Insîrsôpna:-

1. Rengpa kuanga ei thilpêkhai hi vântang mipui kuanga inlang a sa mo? 2. “Ni chang kuta thil a ipêk chu ni vei kutin inhre no rise” Hi thu hih ni ta hranga omzia ima ni ?

30th *September, 2014 (Sinnôkni / Tuesday)*

Thupui :-Puihlingna lam pan mai ro.

(Heb. 6:1-8; II Thes. 1:3; Mt. 13:30; Mt. 13:32; Mk. 4:8, 31-32; Tir. 5:24; II Kor. 10:15; Efe. 2:21; 4:13, 15; II Pet. 3:18; Thup. 2:3).

Chairman : _____

Thuhritu : _____

1. Puihlingna lam pan maina hi voi khata vaih hmang hrang ni maka; a ife mai hrang a ni:- Hi hnuai rama hin ei hring sùng denah dikna lama fe mai hrang a ni. Khasikin, Kristian sakhua le atuna a dinghmuna hin a irpâkpui hrang ni mah. Sakhua nuna ei kalchôi lai hin sa taka irdin dèk a nang.

2. Mani lunginçhukna hin irngamrakna a'n suaktira, irthasia le tuinona / irzalna an omtir ngai a ni:- Thuvâra hril lamin, "A êk iman / a hmona om nêkin chu irekthêr a sa ual," ti a ni. Khaang khan, vanrama taituan irchon nei hrang sika chu mani takpum le hnuai ram ei irchon neihai pai zit a sa ual a ni.

3. Rengpa sinthona lama ei iamna, ei ngaihuana, ei inhriatna, le ei thipêknahai hi inhrâtir mai roh: - Taksa le irtha lam tiang varna, tumna, lungril ngaituana, Pathian Thu hrilna le Rengpa sinthona, pêkna le lungthungna hai hih a irsôn mai hrang a ni. Hi irneng rama ei hring sùng denin ei irsônlian mai no'n chu Diabola hin ei irtha invol pai hrangin ei kol vèla ni'rhuai vel mai hrangin tumna (*target*) a lâk mai a ni. Petera'n, "Irngai roi! Nin râl Diabola kha, kâmkeibaknei inrûm ngai angin fâk hrang zongin a chai ngai," (I Pet. 5:8).

4. Mania lunginçhukna ringot hi Kristian felhai khom taituana hremna an tong ngai:- Hi hnuai rama ei taksa hi zoro toite a om hrang a nia; khasikin, hi ei taksa le ei thilneihai hi om kunthi (*permanent*) thil ni mak sikin ngaitua hrai no roh. Mî tukhom hi hnuai rama an in hi omna kunthi tia iamtu le rammual irchonhai irsônliantir hranga tumtuhai chu an binga intona an irsiam a nia; khan, hi rammual irchonhai le mani taksahai hi omkunthi loi hrang le la siat a ti tia iamtuhai chu vanrama taituan inchon bukkhômna lama hin an lungril an pêk ual ngai a ni.

Insîrsôpna:-

1. Ni'r tha lam nun hi a irsônlian mai mo? le a i-om rak mani ta?
2. Ni irtha nun (sakhua nun) hi a'rsôn mai le irsôn loi hi itin mo ni irenfia (*check*) ngai?
3. Ni Koiindang member-hai irhartir hrang le puihlingna lama irmasôntir hrangin itin mo tho dân thar ni siam? _____

27th *September, 2014 (Irtûngni / Saturday)*Thupui : Sôma inkhat (*Tithe*)

(Mal.3:10; Gen. 14:20; Heb. 7:2; I Kor. 2:14; 3:10; 4:7; II Kor. 8:12; 9:11; Fil. 4:18).

Chairman : _____

Thuhritu : _____

"Ki ina fâk hrang a om theina hrangin sôma inkhat murdi kha tholôm bôma hong chôi roi irvân tukverhai kha nangni kin hong pe'n satvurna dong sêng loi dôrin nangni ki vur mo, vur ma ung, ni hong fia ngân u ta, Sepaihai Rengpa 'n a ti" (Mal. 3:10). Ei rama thil suak ei ihlon suak ei iamhai murdi hi sôma inkhat (*tithe*) ei pêk photin chu Pathian ata satvur tam tak ei dong hrang a ni.

1. Sôma inkhat (*tithe*) hi eini dongtum ni maka, Pathian ta le dongtum a ni :-Ei ihlô le ei ihmu murdi hi soma inkhat ei pêk non chu inrû ei ni, asan chu Pathian dongtum ei inrûk a ni sika a ni. Rengpa le Pathian huang ei nia; Ama chu Pathian hring, ei lungril tumna tinrêng hmutu, inhriatfeltu a ni. Pathian ei huangin chu ei chungu Pathian ningmurna chi tinrênghai ei hong intungtirna a ni. Khan ei hringna le ei thil neihai hi Pathian ta a ni ti ei pomin chu, Ama thilpêk angin sôma inkhat hi inhnar loi takin Rengpa ta hrangin ei inhlan nget hrang a ni. Irzôm taka sôma inkhat hi ei pêkin chu ei sinthona Rengpa ei lungthungna ei inlangtirna a ni.

2. Sôma inkhat hi Pathian dongtum bîk a ni sikin ei nuam anga ei sem le ei ihmang hrang ni mah, Rengpa ta a ni sikin (Mal. 3:8ff). Sôma inkhat chu Rengpa sinthona hrangin dik takin pêkna hmuna pêk ngêt hrang a nih. Synod hi ei pêkna hrang hmun dik tak chu a nia, asan chu Synod'n Rengpa sinthona lama Koiindang sin / Mission a changpuina Mission project sin a tho mai sika a ni.

3. Rengpa dongtum (sôma inkhat) leh hin sum inpârna (*business*) ei tho thei ni mah:- Rengpa dongtum leh hin sum inpârna (*business*) ei tho'n chu Pathian ata satvurna dong rua mi ni mak meh, kha nêkin Pathian khomaksamna kêng ei dong hrang a ni. Khasikin, Rengpa chong ei inhriatmai hrang chu mihriamin Pathian ta a inrûk pe hrang mani ? (Mal. 3:8)

4. Rengpa chi roh; Rengpa ta / dongtum inrûk no roh: - Rengpa sin hi irthiang tak le takirtâi takin sin roh, asan chu irvân ram khua le tui mihai ei ni sikin vanram khua le tuimihai hin hmun tina Reng Thu ôiloiin om ngai mahai.

Insîrsôpna:-

1. Rengpa ni Pathian hi ni lungril murdi'n, ni hratna murdi'n, ni neina murdi'n le ni'r tha murdi'n lung ni thung mo ? (Mk. 12:30)-na thupêk en roh.
2. Irzôm taka sôma inkhat ni pêkin, Rengpa rengata satvurna hmu/dong hrangin ni iam moh ?
3. Nangma chungu, ni insûngkua le ni neinunhaia hin Pathian satvurna hi ni dong intam le ni dong intôm, thu hi ni sût ngai moh ?

Thupui:-Jisua Krista-Mihriam murdi ta hranga thilpêk roiinpui liantak

(Joh. 3:16-17; Rom. 3:24; Tir. 2:33; Efe. 1:6; Tir. 2:38; 5:23; Rom. 4:16; 5:5; 5:15-16; Gal. 3:22; Efe. 2:8; II Pet. 1:4).

Chairman : _____

Thuhriutu : _____

Tholôm:-Literature Fund & Pastor's Medical Relief Fund.

1. Rammual lungthungna zâra Pathian thilpêk liantak:- Joh. 3:16-ah khan "Pathianin rammual lung a thung tak taka, khanchu a Naipa khat neisun a pêka....." ti ei hmua; hi irchanga' rammual' omzia chu mihriamhai hi a ni. asan chu mihriam hi chu inhriattheina le iam theina a nei sika a nih. Gen. bung 2-ah mihriam (Adam le Evi)-hai hi Pathian anga siam a ni; khannisian, hi mihriamhai hin Eden irhuan a khan Pathian Thu zômnona sikin Pathian angna dik tak khah an irhmanitir tak a ni. Khasikin, mihriamin a taksa pum vaih kêng a ni taka; a rong zit a ni tak a ni. Pathian Thu bu'n, "Atûn chu hlîmena inlang rei ruai ang dênin ki'rhmu, nakana chu hmai irtôngin hmu ta ei ti Atûn chu a chimrip vaih ei inhriata, nakana chu Pathianin nin inhriat infel ang hin lan hriat infel ei ti (I Kor. 13:12). Keini chu Rengpa ti a ni, ama kha Irtha a ni (II Kor. 3:18). Khannisian mihriam taksa irput ni loi khomin mihriamin thil irkhêl tam tak an tho thei- khôl thil siam theina (scientific and technical) thil irkhêlhai an siam thei. Khakhêla mihriam suala tak hnungin, Pathian angna bul tak a boi taka, khanchu thil hring ichi om tak an hong ni taka; thil siam tinrêngai'n hong insiat tak a ni. Kha khah Lucifer a hong ni, ama chu mivâr sintho thei tak le Pathian thilsiam laia vâv tak a ni. Ama chu omliana zân Pathian omna rengpa pai thâkin a om taka; khanchu rammual mihriam dêng theina a hong ni tak.

2. Mihriamin Pathian angna irhmanitir angna Kross-ah a irpêk tak a ni:- Krista iamtuha ka chu Jerusalem Thara khin Pathian angna diktak pêk a hong ni ta hrang a ni. Kha taka Pathian angna dik tak chang hrang chu insir thei zât ni mah. Pathian lungthungna lian le lungthungna hril zoiloi sika Pathianin A Naipa Reng Jisua Krista hmangin thilpêk roiinpui tak a peka; mihriam nina bulpui tak insattir nôk hrang a nina kha itinrênga dikna tak a hong ni hrang tak a ni. Pathian lungthungna hi ei lungriil takin ei dong ta moh? Krista a hin ei irpêk zoi ta mo? Kho taka mo ni ingir? Saninhingna lunga mo? Rammual irzukna lama mo? Beidongna hmuna mo? le lungirngamloina hmuna mo ni ingir?

3. Thupêk roiinpui pom hrangin Pathianin ni nôr /nin phut mah:- Hi thilpêk lian pom hrangin Pathianin nin phut mâka; khannisian, Pathian thilpêklian ei pom chu Ama thu ei zôm hrang a nia, ei lungriil murdi'n, ei hratna murdin, ei irtha le ei nina murdin Ama sin ei tho ngêt hrang a ni. Khasikin, s Reng Jisua hi Pathian thilpêk roiinpui liantak a ni tiin lôm le raifân takin chongbâi le sinthona hin Ama sin ei tho mai hrang a ni. Mi puihling takhaiin chu lungthungtu kha an lunthungna an inlangtir nôk ngai a ni.

Insîrôpna:-

1. Pathian thilpêk roiinpui tak a ni pêk chu a Naipa Jisua Krista hi a nang le Pathian kuang pêk nôk hrang hi imo ni nei?
2. Pathian lungthungna hi mihriam lungthungna le neinun thilhai

Thupui :Missionary lungriil irput Koiindang.

(Mat. 28:19-20; 24:14; I Kor. 9:16; Mk. 3:14-15; 16:20; Lk. 3:18; 4:18; Tir. 8:35; 10:36; I Kor. 1:21; II Kor. 4:5; Efe. 2:17).

Chairman : _____

Thuhriutu : _____

India ram Presbyterian Koiindang (Presbyterian Church of India) hi "Welsh Mission" lei ti ngai a ni. Asan tak chu Welsh Koiindanghaiin Mission lungriil irputin an uara North East India rama hin Presbyterian Koiindang a hong inding masa tak sika a ni. Khan, Presbyterian Koiindang hin thuhriil puangdarna (Mission & Evengelism) sin hi a tho tum poimo takin an lâk sika a nia; khasikin, North East India rama le Nepal rama hin Koiindang tam tak an hong inding tak a ni. Khanchu Krista Thurchi Sa puangindar hrangin ram bung khat le ram bung dang dang ramri (National and International boundary) khêlin / irkanin Koiindang hin ma a ilâk tak a ni.

1. Mission sin hi Koiindang tinin an uar le an thotum lian tak a ni; asan chu Ei Rengpa Jisua Krista Thupêk irhnot sika a ni :- Reng Jisua zuang nôkna nikhua chu a nâi teng taka; khasikin Pathian Thurchi Sa (Gospel) la'n hreloi mihai kuanga hril hrangin chongbâiin le sinthona lama Koiindanghai hi an irhnot hrang a ni. Koiindang chu Krista takpum le Krista moi a nia; hi Mission sintho lama hin a idâihrekin, a iom chian thei hrang ni mah. Khakhela Rengpa Grepkung / Rama irsiam diama sin thotu hrangin Koiindangin sinthotuhai a insua mai hrang a ni.

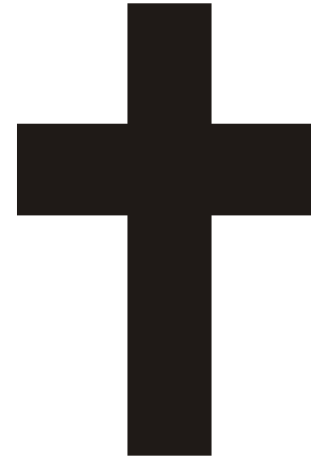
2. Koiindang hring a nina hriattheina tak chu Missionary sina thona hin a ni:- Missionary sinthonahai omzia chu Missionary infâ (support) ringot ni maka, Missionary insua le a tirsuakna tak hi a ni. Koiindang masônna le chang-kângna lama irhngatna bul tak chu Koiindangin Mission sin idôr mo a tho tak le Koiindangin idôr mo Missionary-hai a tirsuak ta? ti a ni. Tianlâi Koiindang pahai lei hril chu "Thil kâng a hin mei hi a hring a nia; Missionary sinthonahai kha Koiindang hi a ingir / a iom a ni," an ti, Missionary sinthonahai tianga hriatloi Koiindang irzal le Irtha lama thi a ni. Missionary-hai hi sum-puana changpui le infa khom tho thei a nia; hringna irpêk zoi tirsuak le fe suak hi a poimo ual a ni. Martar insua Koiindang Rengpa mit hmun Krista sika martar thisen chu a hlu ok a ni. Rengpa ta hranga mani takpum/hringna pêk zômmi vaih hi martar a nia; kha anga Missionary a fe suak le tirsuak Koiindang hi martar insua Koiindang a nia; sum-puan changpuina infâ ringot ka chu martar insua Koiindang ni thei mah, (just a Missionary supporting Church cannot become a martyr producing Church). Kristian eini ta hrangin a taksa le a thisen a pêka a thilpêk hi inpuangtirna hrangin ei taksa le ei thisen hi ei irhlan thei moh? Martar thisen chu Rengpa mithmu'n a hlu ok a ni. _____

Insîrôpna:-

1. Nin Koiindang hi Missionary tirsuak Koiindang le Missionary insuatu Koiindang mo a ni?
2. Avuan tena hin nin Koiindangin idôr mo Missionary-hai an hong

CACHAR HILL TRIBES SYNOD
Beirual Programme - 2014

(1st - 30th September, 2014)

Thupui: - Puihlingna tiang panin
malam pan mai ei ti (Heb. 6:1)
(*Growing towards Maturity*)

Siamtu

Rev. Lalneithang Hrangkhoh, B.D.

Published by : Tangram Presbytery